

PŘÍLOHA II

Podíl území a obyvatelstva ČR vystaveného koncentraci vyšší než jsou doporučené hodnoty WHO

Od vydání doporučených hodnot v roce 2006 uplynulo více než 15 let (WHO 2006)¹. Od té doby došlo k výraznému nárůstu kvality a množství důkazů poukazujících na nežádoucí vliv znečištěného ovzduší na zdraví. V září 2021 vydala WHO nové doporučené hodnoty pro kvalitu ovzduší pro šest znečišťujících látek (tzv. klasické polutanty, tj. PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂, O₃, SO₂ a CO), pro které nejvíce pokročily poznatky o účincích jejich negativního vlivu na

lidské zdraví (WHO 2021)². V návaznosti na nejnovější poznatky o vlivu znečištěného ovzduší na lidské zdraví dochází v současné době k revizi směrnic o kvalitě ovzduší³. Jedním z hlavních cílů revize směrnic je i zpřísnění v současné době platných imisních limitů (zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění)⁴ a jejich užší sladění s vědeckými poznatky včetně nejnovějších doporučení WHO (EP 2024)⁵.

Tab. 1 Podíl území a obyvatelstva ČR vystaveného koncentracím vyšší než jsou v současné době legislativně zakotvené imisní limity pro ochranu zdraví lidí (zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění) a koncentracím vyšší než jsou doporučené hodnoty WHO (WHO 2021)²

Znečišťující látka	Imisní limit (µg·m ⁻³)	Obyvatelstvo vystavené koncentraci vyšší než stanovený imisní limit	Území s koncentrací vyšší než stanovený imisní limit	Doporučená hodnota WHO (µg·m ⁻³)	Obyvatelstvo vystavené koncentraci vyšší než hodnota WHO	Území s koncentrací vyšší než hodnota WHO
PM ₁₀ [*]	40	0 %	0 %	15	62,3 %	23,6 %
PM _{2,5} [*]	20	0,01 %	0,01 %	5	99,9 %	97,8 %
NO ₂ [*]	40	0 %	0 %	10	55,2 %	5,9 %
SO ₂ ^{**}	125	0 %	0 %	40	0,1 %	0,02 %

Pozn.: Sdělení v tabulce jsou založena na následujících imisních charakteristikách: PM₁₀, PM_{2,5}, NO₂ – roční průměrná koncentrace*; SO₂ – 4. nejvyšší 24hod. průměrná koncentrace**. Hodnocení je uvedeno tedy pro ty imisní charakteristiky, pro které jsou v současné době jak zákonem stanoveny imisní limity, tak doporučené hodnoty WHO (viz kap. I., Tab. I.1 a Tab. I.3).

- WHO, 2006. Air quality guidelines: global update 2005: particulate matter, ozone, nitrogen dioxide, and sulfur dioxide. Copenhagen, Denmark: World Health Organization, c2006. ISBN 9289021926. [online]. [cit. 5. 8. 2024]. Dostupné z WWW: <https://www.who.int/publications/i/item/WHO-SDE-PHE-OEH-06.02>.
- WHO, 2021. WHO global air quality guidelines: particulate matter (PM_{2,5} and PM₁₀), ozone, nitrogen dioxide, sulfur dioxide and carbon monoxide. World Health Organization. License: CC BY-NC-SA 3.0 IGO [online]. [cit. 5. 8. 2024]. Dostupné z WWW: <https://apps.who.int/iris/handle/10665/345329>.
- Směrnice 2008/50/ES, o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu. Směrnice 2004/107/ES, o obsahu arsenu, kadmia, rtuti, niklu a polycyklických aromatických uhlovodíků ve vnějším ovzduší.
- Zákon o ovzduší č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší. In: Sbírka zákonů. 13. června 2012. ISSN 1211-1244.
- EP, 2024. Kvalita vnějšího ovzduší a čistší ovzduší pro Evropu, Legislativní usnesení Evropského parlamentu ze dne 24. dubna 2024 o návrhu směrnice Evropského parlamentu a Rady o kvalitě vnějšího ovzduší a čistším ovzduší pro Evropu (přepřacované znění) (COM(2022)0542 – C9-0364/2022 – 2022/0347(COD)) [online]. [cit. 1. 8. 2024]. Dostupné z WWW: https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2024-0319_CS.pdf.